

KUŹNIA KADR 7

czyli podniesienie jakości kształcenia i lepsze dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku poprzez wypracowanie innowacyjnego modelu monitoringu losów absolwentów

W numerze:

Absolwenci coraz ważniejsi

Weekend Absolwenta 2015

Kuźnia Kadr 7 – od testów do produktu – rozmowa z dr Beatą Pachnowską, opiekunem merytorycznym projektu

Badania losów zawodowych absolwentów prowadzone przez uczelnie w Polsce – wyniki badań wśród uczelni (część 1)

Program Absolwent zmienia polskie uczelnie

KUŹNIA KADR 7

Redakcja Magazynu KUŹNIA KADR
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
ul. Komandorska 118/120, Wrocław
Redaktor prowadzący: Marcin M. Drews
Biuro Projektu: Budynek L
tel.: 71 36 80 857, 71 36 80 869,
fax 71 36 80 754
e-mail: dopr@ue.wroc.pl
Zdjęcia: Marcin M. Drews, archiwum

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Uniwersytet Ekonomiczny
we Wrocławiu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Numer projektu: POKL.04.01.01-00-220/11

Absolwenci coraz ważniejsi

Kwestia badań odnoszących się do monitoringu losów zawodowych absolwentów zyskuje obecnie na znaczeniu. W sytuacji szerokich zmian zachodzących w obszarze rynku pracy (szczególnie odnośnie

jego potrzeb) oraz wobec wzrostu konkurencyjności na rynku szkolnictwa wyższego, troska o wysokie standardy, jakość kształcenia oraz integrację uczelni ze środowiskiem społeczno-gospodarczym, jawi się jako kluczowa kwestia, w równej mierze dla władz uczelni, jak i dla pracodawców. Informacje pozyskane z badania losów zawodowych absolwentów mogą zostać wykorzystane przy uelastycznianiu i dostosowywaniu programów nauczania do zmieniającego się rynku pracy, będąc równocześnie elementem promocji uczelni i jej poszczególnych wydziałów. Wnioski z badań mogą stanowić również wartość dla kandydatów na studia oraz obecnych studentów, jako źródło informacji na temat zapotrzebowania na konkretne umiejętności i kwalifikacje, w związku z czym, w bardziej

świadomy sposób osoby te będą mogły planować i realizować swoje edukacyjne i zawodowe dążenia. Innym ważnym wymiarem nadającym sens realizowaniu przez uczelnie monitoringu losów zawodowych swoich absolwentów jest możliwość budowania z nimi trwałej relacji z korzyścią dla obydwu stron, tak jak robią to z powodzeniem zachodnie uczelnie.

Projekt *Kuźnia Kadr 7* jest projektem innowacyjnym testującym realizowanym w priorytecie IV Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w temacie *Prowadzenie monitoringu losów absolwentów w celu podniesienia jakości i lepszego dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy i wyzwołów rynku pracy*. Celem projektu jest wypracowanie i upowszechnienie innowacyjnych rozwiązań w obszarze monitoringu losów absolwentów. Zakres prac obejmuje problematykę diagnozowania potrzeb absolwentów, innowacyjnych narzędzi monitoringu oraz program lojalnościowy dla absolwentów (Program Absolwent). Rozwiązania zaproponowane w projekcie mają kompleksowy charakter

i skierowane są do kilku grup docelowych – przede wszystkim do absolwentów oraz pracowników uczelni zaangażowanych w monitoring losów zawodowych, ale także do studentów uczelni (przyszłych absolwentów), pracowników naukowo-dydaktycznych, jak też pracodawców i innych podmiotów rynkowych mogących być partnerami Programu. Zakłada się, że wypracowany produkt finalny umożliwi nie tylko sprawną i skuteczną realizację monitoringu losów zawodowych absolwentów, ale także podniesienie jakości kształcenia poprzez dostosowanie programów oraz działań uczelni do potrzeb rynku pracy, ponadto znacząco wpłynie na poprawę wizerunku uczelni zwiększając jej szanse na rynku edukacyjnym.

Projekt realizowany jest w ramach Działu Obsługi Projektów Rozwojowych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Serdecznie zapraszamy do współpracy i udziału w Programie Absolwent.

Dorota Kwiatkowska-Ciotucha

KUŹNIA KADR 7

ab PROGRAM
ABSOLWENT

Druga edycja Weekendu Absolwenta – imprezy organizowanej przez Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu w ramach finansowanego ze środków EFS innowacyjnego Programu Absolwent – zapowiedziana została na 20-21 czerwca. Organizatorzy zapewniają moc atrakcji!

Przedsięwzięcie skierowane jest do absolwentów polskich uczelni ze wszystkich grup wiekowych. Jest wydarzeniem o charakterze szkoleniowo – integracyjnym umożliwiającym m. in. zdobycie praktycznej wiedzy, odświeżenie starych lub nawiązanie nowych kontaktów, poznanie oferty uczelni dla różnych grup docelowych. Uczestnicy będą mogli wziąć udział w pięciu blokach warsztatowych podejmujących tematykę z obszaru ekonomii, zarządzania, rozwoju osobistego czy różnic kulturowych. Odbędą się również turniej brydża sportowego, zajęcia sportowe, szkółka rękodzieła oraz warsztaty kulinarne oczywiście połączone z degustacją.

Impreza, wzorowana na uznanych amerykańskich odpowiednikach, w udany sposób łączy wątki naukowe, edukacyjne i rozrywkowe. Na dwa dni kampus stanie się domem, który uczy i bawi absolwentów i ich rodziny.

Oparte na najlepszych wzorach

warsztaty
spotkania
panele dyskusyjne
dobra zabawa i świetna kuchnia!

WEEKEND ABSOLWENTA

KLUCZOWE WYDARZENIE
wspierające nawiązanie i utrzymanie trwałych
i efektywnych relacji między uczelnią,
absolwentami i pracodawcami

Kuźnia Kadr 7 – od testów do produktu

Rozmawiamy z dr Beatą Pachnowską, opiekunem merytorycznym projektu Kuźnia Kadr 7

Jakie są główne cele projektu Kuźnia Kadr 7?

Celem ostatecznym jest podniesienie jakości oferty uczelni i lepsze dostosowanie jej do wymagań rynku. Realizujemy ten cel poprzez stworzenie rozwiązań, które pomogą w lepszej diagnozie potrzeb absolwentów, skuteczniejszym monitorowaniu ich karier zawodowych, oraz przygotowanie narzędzi, które umożliwią to poprzez nawiązanie więzi z absolwentami uczelni oraz pracodawcami.

Kuźnia Kadr 7 jest projektem innowacyjnym, testującym. Co obejmowały testy i jakie metody zastosowano do ich przeprowadzenia?

W tego typu projektach zakłada się, że tworzony produkt przed rekomendowaniem go potencjalnym użytkownikom powinien zostać oceniony i na ile możliwe przetestowany w warunkach zbliżonych do ostatecznych. Testy są zależne od rodzaju produktu. W naszym projekcie produkt jest wieloaspektowy – obejmuje 3 obszary: rozwiązania do monitoringu losów zawodowych absolwentów, badań ich potrzeb oraz program lojalnościowy adresowany do 3 różnych grup docelowych. W każdym obszarze wypracowaliśmy zarówno koncepcję, jak też pewne konkretne narzędzia.

Testowanie polega na ocenie koncepcji i użytkowania wypracowanych narzędzi oraz sprawdzaniu innych wskaźników pozwalających na ocenę, czy produkt działa. Oceny prowadzono wykorzystując metody jakościowe – wywiady grupowe i indywidualne – osobiste jak też online, jak też wywiady telefoniczne oraz ankiety online i papierowe. Bardzo pomocne było tu wykorzystanie istniejącej już na uczelni infrastruktury – studia do badań fokusowych, studia do badań telefonicznych (CATI) jak też wykorzystanie profesjonalnej platformy do badań jakościowych on line.

Kwestia badań losów zawodowych absolwentów w ostatnich latach coraz bardziej zyskuje na znaczeniu. Dlaczego?

Punktem zwrotnym było wprowadzenie zapisu do ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym o obowiązku monitorowania przez uczelnie losów zawodowych absolwentów po 3 i 5 latach od ukończenia studiów. W 2011 roku ten zapis spowodował, że nawet te uczelnie, które niezbyt interesował los ich wychowanków, musiały zacząć się nimi zajmować. Zapis prawny był motywowany zapewne chęcią lepszego dostosowania oferty uczelni do wymogów rynku i pracodawców. Okazało się, że informacje pozyskiwane od absolwentów mogą stanowić także feedback na temat jakości kształcenia, przydatności nabywanej wiedzy i jej aktualności do zdobywanej pracy. Uczelnie dzięki niemu są bliżej

rynku, bardziej kontrolują, czego szukają pracodawcy, mogą wprowadzać odpowiednie zmiany w swojej ofercie podstawowej jak też kształcenia ustawicznego.

Szczególnie dużo uwagi poświęciliście Państwo analizie rozwiązań amerykańskich w zakresie motywacji absolwentów do utrzymywania kontaktów z macierzystą uczelnią przez ich całe życie zawodowe. Czy tamtejsze wzorce da się zaszczepić na polskim gruncie?

Mam taką nadzieję, bo jak twierdzą autorzy analiz i raportów wypracowanych w etapie diagnozy tamtejsze uczelnie dzięki absolwentom zupełnie nieźle się mają.

W Polsce nie mamy takich tradycji. Badania w okresie diagnozy i testowania pokazują jednak, że proponowane rozwiązania podobają się naszym absolwentom i pracodawcom, a także wielu przedstawicielom różnych uczelni. Zdecydowana większość pytaných akceptuje je i deklaruje chęć uczestniczenia w programie, który łączyłby te grupy. Świetnym dowodem jest szeroki udział absolwentów w ubiegłorocznym Weekendzie Absolwenta – imprezie bazującej na najlepszych praktykach m.in. podpatrzonych w Stanach Zjednoczonych, odwiedziło nas ponad 400 osób uzyskaliśmy w badaniu wśród nich prowadzonych ponad 90% poziom deklaracji chęci ponownego uczestniczenia w takim wydarzeniu.

PROGRAM
ABSOLWENT

Badania losów zawodowych absolwentów prowadzone przez uczelnie w Polsce – wyniki badań wśród uczelni (część 1)

W celu lepszego sprostania wymogom rynku pracy uczelnie powinny prowadzić systematyczne badania pozwalające na ocenę poziomu kształcenia w relacji z oczekiwaniami stawianymi przez rynek pracy. Jedną z metod takiej weryfikacji jest monitorowanie losów zawodowych absolwentów. Pierwotnym motywem badań była dbałość o jakość kształcenia poszczególnych szkół wyższych rozumiana jako modyfikacja programów lub metod kształcenia. Obecnie w wielu krajach szkoły wyższe od lat prowadzą badania losów zawodowych absolwentów czerpiąc z nich wiedzę na temat adekwatności kształcenia w kontekście stawianych wymogów rynku pracy.

W Polsce badania zawodowych losów absolwentów (BLZA) nie są scentralizowane, jak dzieje się to w wielu krajach europejskich. W większości szkół wyższych zaczęto je projektować w momencie, kiedy ustawa nałożyła na uczelnie taki obowiązek. W związku z tym jednostki przygotowujące się do tego zadania nie mają zbyt wielu możliwości korzystania z dobrych praktyk i doświadczeń innych szkół wyższych w tym zakresie. Konsekwencją braku jednolitego systemu monitorowania losów absolwentów zarówno w aspekcie metodologicznym, jak i formalnym, jest zróżnicowanie rozwiązań organizacyjnych na uczelniach w zakresie podziału zadań związanych z realizacją tego obowiązku. Każda z nich realizuje badania losów absolwentów na swój własny sposób, w oparciu o samodzielnie wypracowaną metodologię, przyjmując rozmaite formy rozwiązań organizacyjnych oraz finansowych.

Badanie wśród uczelni – organizacja i przebieg

Aby lepiej przyjrzeć się sposobom organizacji i prowadzenia monitoringu losów zawodowych absolwentów przez szkoły wyższe w Polsce, w ramach projektu Kuźnia Kadr 7 przeprowadziliśmy badania wśród polskich uczelni – zarówno państwowych jak i prywatnych.

Do projektu wykorzystaliśmy metodę

wywiadów telefonicznych wspomaganych komputerowo CATI. Dzwoniliśmy do przedstawicieli uczelni w Polsce z prośbą o rozmowę z osobą zajmującą się BLZA w ich placówce. W przeciągu 4 tygodni badania (między 19 listopada a 17 grudnia 2014) udało nam się porozmawiać z przedstawicielami 211 szkół wyższych w Polsce. W dalszej części artykułu przedstawimy najważniejsze wyniki i wnioski płynące z zebranych przez nas danych.

Powody prowadzenia i rezygnacji z prowadzenia BLZA wśród badanych uczelni

Większość badanych przez nas uczelni prowadzi BLZA (90% respondentów). Jedynie 10% respondentów obecnie nie przeprowadza takich badań, ale 28,6% z nich przymierza się do tego w przyszłości (jest na etapie ich projektowania).

Jako główne powody nieprowadzenia BLZA wymieniane są: brak osób kompetentnych do prowadzenia takich projektów (14,4%), brak funduszy na prowadzenie takich badań (14,4%) lub mały staż uczelni na rynku – 14,4% (brak absolwentów, których można by objąć takim badaniem).

Wśród 189 uczelni, które zadeklarowały prowadzenie BLZA, najwięcej z nich prowadzi je, ponieważ tak nakazuje ustawa (55,3%). Ważny dla nich jest również fakt, że dostarczają one informacji o sytuacji na rynku pracy (54,8%). Dodatkowo część z uczelni jako powód ich prowadzenia wskazuje na możliwość modyfikacji programów nauczania na podstawie wyników płynących z BLZA (23,9%). Co ciekawe, jedynie 9,0% respondentów odpowiedziało, że prowadzą te badania jedynie w celu podstawowym – poznania dalszych losów absolwentów.

Katarzyna Pałys

Program Absolwent zmienia polskie uczelnie

Obowiązek prowadzenia monitoringu losów zawodowych absolwentów skłonił uczelnie do podejmowania kontaktu z byłymi studentami, uświadomił jednak także, jakie trudności się z tym wiązą – w zakresie zarówno użycia odpowiednich narzędzi, jak i motywacji byłych studentów do udziału w badaniach. Projekt „Kuznia Kadr 7”, realizowany przez Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, poświęcono rozwiązaniu obu tych problemów, nie tylko oferując innowacyjne narzędzia monitoringu losów zawodowych absolwentów, ale także – co ważniejsze – proponując unikatowe w Polsce rozwiązania w zakresie programu lojalnościowego dla absolwentów, przygotowane na podstawie badań ich potrzeb. Rezultatem jest pakiet narzędzi, w tym całościowy Program Absolwent, oparty na rozbudowanej, gotowej do wdrożenia platformie internetowej.

„Kuznia Kadr 7” to projekt rozwojowy uczelni, którego najważniejszym celem jest podniesienie jakości kształcenia i lepsze dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku przez wypracowanie innowacyjnego modelu monitoringu losów absolwentów. Model ten obejmuje: pakiet diagnozowania potrzeb absolwentów uczelni, metodykę i narzędzia badania losów zawodowych absolwentów, wypracowany z wykorzystaniem amerykańskich wzorców program lojalnościowy dla absolwentów, oparty na portalu internetowym. Rozwiązania zaproponowane w projekcie są skierowane do kilku grup docelowych, przede wszystkim do absolwentów i pracowników uczelni zaangażowanych w monitoring losów zawodowych, ale także do pozostałych pracowników uczelni oraz pracodawców i innych podmiotów rynkowych, mogących być partnerami programu.

Najważniejszym obszarem projektu jest wypracowanie i przetestowanie Programu Absolwent, który stanowi próbę przeniesienia rozwiązań korporacyjnych i istniejących nawyków konsumenckich na grunt polskich uczelni. Program został stworzony przez interdyscyplinarny zespół, obejmujący reprezentantów nauki i uczelni, praktyków z obszaru public relations i programów lojalnościowych, ekonomistów, socjologów i psychologów rynku oraz specjalistów z zakresu e-commerce i portali społecznościowych. Jego założenia i realizacja są oparte na szeroko zakrojonych badaniach. Już w pierwszym etapie projektu – fazie diagnozy – w 2013 roku powstało kilkanaście raportów i analiz z badań prowadzonych w Polsce i na świecie.

Koncepcja Programu Absolwent obejmuje działania zarówno online, jak i offline, w obu przestrzeniach stwarzając warunki zarówno komunikacji, jak i wymiany wiedzy czy doświadczeń między grupami docelowymi. Wybór tak szerokiej formuły wynika z badań prowadzonych wśród absolwentów – sam portal internetowy okazał się niewystarczającym medium, zwłaszcza dla starszych grup absolwentów.

Działania online są skupione na specjalnie stworzonym portalu, pełniącym wiele funkcji, w tym medium społecznościowego i strony internetowej gromadzącej oferty uczelni przeznaczone dla absolwentów. W ramach Programu Absolwent założono funkcjonowanie „centrum upominków”, w którym punkty zdobyte za aktywność w programie będzie można wymieniać na nagrody. Prowadzone badania i rezultaty testowania pokazują, że idea ta sprawdza się i rzeczywiście motywuje do rejestracji w programie oraz do aktywności w nim. Propaguje większą aktywność uczestników programu i skuteczniejsze osiągnięcie jego celów.

Program Absolwent w przestrzeni offline to przede wszystkim gotowe formuły spotkań i ich organizacji. Największe przedsięwzięcie offline w programie – Weekend Absolwenta – to zmiana dotychczasowego stylu zjazdów absolwentów na aktywne interakcje łączące naukę i zabawę, odkrywanie uczelni i jej oferty zarówno przez samych absolwentów, jak i przez ich bliskich i znajomych. Doświadczenia projektowe z 2014 roku pokazują, że takie wydarzenie umożliwia nie tylko spotkanie absolwentów, ale także ciekawe

i niekonwencjonalne zaprezentowanie oferty uczelni oraz jej partnerów, pomagając tym samym w budowaniu wizerunku uczelni przyjaznej, innowacyjnej i rozwijającej się. Co więcej – przyciąga sponsorów, pozwalając zmniejszyć koszty organizacji dla uczelni i samych absolwentów.

Program Absolwent pomaga w budowie lojalności absolwentów, jednocześnie zaś w pozyskiwaniu informacji niezbędnych uczelniom do poprawy jakości kształcenia. Wdrożenie programu pozwoli uczelni nie tylko nawiązać kontakt z absolwentami, ale także zacieśnić więzi z otoczeniem społecznym. W rezultacie uczelnia będzie dysponować aktualną, wygodną w użyciu bazą danych absolwentów, co ułatwi monitoring losów zawodowych oraz umożliwi poprawę relacji i komunikacji z absolwentami uczelni. Portal, gromadząc informacje dobrowolnie przekazywane przez absolwentów, pomoże śledzić ich kariery, co uzupełni lub nawet pozwoli zastąpić obecnie prowadzone badania ankietowe.

Propagowanie i wzmocnienie wizerunku oraz konkurencyjność i atrakcyjność dla przyszłych studentów to kolejne korzyści, jakie niesie ze sobą wzmocnienie relacji z otoczeniem uczelni oraz współpraca z pracodawcami i absolwentami (na przykład mentoring, badania i rozwój). W świetle naszych doświadczeń, możliwe są także dodatkowe korzyści materialne (na przykład możliwość pozyskiwania sponsorów).

Dorota Kwiatkowska-Ciotucha

Beata Pachnowska

Online:

Portal Absolwent to miejsce, które umożliwi odnowienie więzi z uczelnią, odnalezienie kolegów i koleżanek z czasów studiów, nawiązanie nowych znajomości, zbudowanie sieci kontaktów.

W ramach Portalu Absolwent oferujemy dostęp do bazy wiedzy, zawierającej między innymi artykuły publikowane przez pracowników naukowych i absolwentów, a także kursy e-learningowe.

Umożliwia absolwentom umieszczenie swojego CV w specjalnej bazie, do której dostęp będą mieli pracodawcy zalogowani na portalu. Z kolei pracodawcy mogą umieszczać w banku ofert ogłoszenia o pracę.

medium
społecznościowe

bank wiedzy

bank ofert,
tablica CV

PROGRAM ABSOLWENT

program
lojalnościowy

e-learning

bank idei

Misją Programu Absolwent jest budowa relacji na linii „uczelnia – absolwenci”. Aby te relacje były trwałe, całość programu została połączona w spójny program lojalnościowy.

Baza wiedzy zawiera między innymi kursy e-learningowe. Wśród nich znajdują się takie, które będą odpowiadać każdej grupie absolwentów – ich tematyka została dobrana na podstawie ogólnopolskich badań na reprezentatywnej próbie absolwentów.

W banku idei każda koncepcja i każdy pomysł może znaleźć osoby zainteresowane nimi. To miejsce, w którym jest możliwa dyskusja i wymiana poglądów w nawiązaniu do tytułowej „idei”. Tutaj również pracownicy naukowcy będą mogli szukać inspiracji dla tematów prac swoich seminarystów.

Offline:

Weekend Absolwenta to czas, w którym poza odnawianiem dawnych znajomości proponujemy postawić na rozwój osobisty – uczestnictwo w różnych kursach, szkoleniach, wykładach otwartych, a nawet zawodach sportowych czy pokazach kulinarnych.

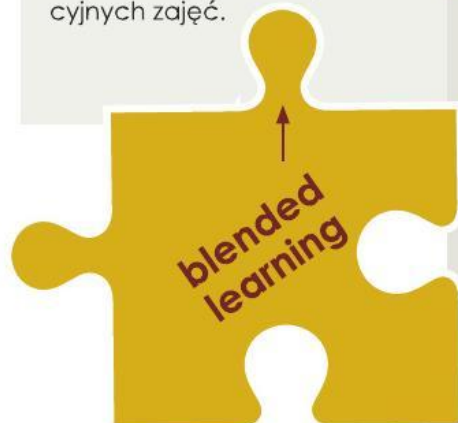
Proponujemy absolwentom spotkania nie tylko na uczelni, ale także w różnych interesujących dla nich miejscach. Ideą takich spotkań jest wspólna dyskusja, wymiana kontaktów, czasem również inspiracji.

To specjalne miejsce na uczelni, gdzie absolwenci mogą spotkać się na kawie, herbatce albo popracować razem w przyjaznym i znanym z czasów studiów środowisku.

PROGRAM ABSOLWENT

To ciekawa technika szkoleniowa, polegająca na połączeniu nauki online ze standardowymi ćwiczeniami i wykładami – część materiałów jest przekazywana w formie *e-learningu*, pozostała zaś w ramach tradycyjnych zajęć.

korzystanie z infrastruktury uczelni

W uczelniach drzemie niedoceniony potencjał infrastrukturalny: sale laboratoryjne, wykładowe i ćwiczeniowe, baseny, biblioteka.

W ramach programu chcemy, aby absolwenci po opuszczeniu murów uczelni mogli dalej korzystać z tych miejsc na specjalnych warunkach.

karta absolwenta

Jest to imienna karta identyfikująca absolwenta danej uczelni, w przyszłości również umożliwiająca korzystanie z różnych atrakcji i zniżek.

KUŹNIA KADR 7

Okres realizacji projektu: 01.01.2013 - 31.12.2015
Kwota dofinansowania: 2 700 000 PLN
Koszty pośrednie: 127 000 PLN
Cross-financing: 43 500 PLN
Liczba uczestników: 600

www.kuznia7.ue.wroc.pl

KUŹNIA KADR IV

Partner Projektu:
KGHM
POLSKA MIEDŹ S.A.

www.kuznia4.ue.wroc.pl

Okres realizacji projektu: 01.01.2011 - 31.12.2015
Kwota dofinansowania: 24 500 000 PLN
Koszty pośrednie: 2 098 000 PLN
Cross-financing: 1 419 000 PLN
Liczba uczestników: 5 000

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Uniwersytet Ekonomiczny
we Wrocławiu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Numer projektu: POKL.04.01.01-00-2017/11

KUŹNIA KADR 6

Okres realizacji projektu: 01.01.2013 - 31.12.2015
Kwota dofinansowania: 3 500 000 PLN
Koszty pośrednie: 163 000 PLN
Cross-financing: 73 500 PLN
Liczba uczestników: 750

ALICE SALOMON
HOCHSCHULE BERLIN
University of Applied Sciences

www.kuznia6.ue.wroc.pl